

Valtion osuuksien ennusteiden päivitys 29.8.2025

Eläketurvakeskus (ETK) on päivittänyt YEL:n ja VEKL:n valtion osuuksien ennusteita elokuussa. Edellinen valtion osuuksien ennuste on julkaistu 23.5.2025. YEL:n ja VEKL:n päivitetyt ennustelaskelmat perustuvat 19.8.2025 päivättyyn Valtiovarainministeriön (VM) mukaisiin oletuksiin vuosien 2025–2029 osalta ja ETK:n VM:n oletuksista jatkettuihin oletuksiin vuosien 2030–2034 osalta. Laskelma perustuu tällä hetkellä voimassa olevaan lakiin.

YEL-ennusteen päivitys

YEL:n valtion osuuden ennuste on herkkä muutoksille, eikä kuluvin vuoden ennusteen osalta 20 miljoonan heilahtelu ole tavatonta. Vuoden 2025 valtion osuuden ennuste on 19 miljoonaa euroa suurempi kuin toukokuun ennusteella. Vuoden 2026 valtion osuuden ennuste on kasvanut 39 miljoonaa euroa.

Kuluvin vuoden 2025 eläkemenon ennuste pysyi melko samana kuin mitä toukokuussa ennustettiin. Vuoden 2026 ennustettu eläkemeno on 18 miljoonaa suurempi kuin toukokuussa ennustettu. Eläkemenon ennusteessa on otettu huomioon rekisteritiedot vuoden 2025 kesäkuuhun asti. Eläkemenon ennustetaan kasvavan tasaisesti. Ennustemalliin on tehty toukokuun ennusteen jälkeen korjaus, joka vaikutti vuoden 2026 ja sitä seuraavien vuosien eläkemenon ennusteeseen kasvattaen eläkemenoa.

Myös työtulosumman ennustetaan kasvavan tulevin vuosina melko tasaisesti ollen esim. vuonna 2028 noin 5 930 miljoonaa euroa, mikä on vajaa 80 miljoonaa pienempi kuin toukokuun ennusteella. Työtulosumman ennusteessa on otettu huomioon työtuloihin tehtävät tarkastukset sekä rekisteritiedot vuoden 2025 elokuun puoliväliin asti. Tarkastusten vaikutusarvio perustuu voimassa olevaan YEL-vakuutuskantaan ja siihen, että tarkastuksessa olevien yrittäjien työtulot vahvistetaan vuodesta riippuen keskimäärin vajaaseen 70 prosenttiin YEL-työtulolaskurin suosituksesta ottaen kuitenkin huomioon siirtymävaiheen 4000 euron rajoitus.

Työtulotarkastuksia on tehty vuodesta 2023 alkaen. Ne nostavat työtulosumman määrää kumulatiivisesti vuosi vuodelta. Tarkastusten kokonaisvaikutus esimerkiksi vuoden 2028 maksutulossa on tässä ennusteessa arviolta 100–200 miljoonaa euroa.

VEKL-ennusteen päivitys

Ennuste valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmi-vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (VEKL) koostuu hoitokulun ennusteesta sekä eläkemenon ennusteesta. VEKL-etuutta on voinut karttua vuodesta 2005 alkaen.

VEKL-etuusmeno oli vuonna 2024 noin 23,7 miljoonaa euroa, eli noin 0,07 % kokonaiseläkemenosta. VEKL-etuusmenon osuuden kokonaiseläkemenosta odotetaan kasvavan tasaisesti ja sen ennustetaan tasaantuvan noin 2,3 prosenttiin vuoteen 2080 mennessä. Vuonna 2028 ennustettu VEKL-eläkemeno on 44,3 miljoonaa euroa. Toukokuun ennusteeseen verrattuna vuoden 2028 ennuste on kasvanut 2,9 miljoonaa euroa.

Hoitokulu koostuu VEKL:n hoidosta aiheutuneista kuluista. Vuoden 2024 laskuperustemuutoksen myötä ennustettu hoitokulu on lähtenyt kasvuun. Aikaisemmin eläkelaitokset eivät perineet VEKL:n hoidosta aiheutuneita kuluja, mutta eläkemenon kasvaessa tehtiin laskuperusteisiin muutos, jonka myötä eläkelaitokset voivat halutessaan periä VEKL:n hoidosta aiheutuneita kuluja. Hoitokulun ennuste on pysynyt ennallaan toukokuun ennusteeseen verrattuna. Hoitokulun ennusteessa lasketaan ennustetun VEKL-eläkemenon ja kokonaiseläkemenon suhde ja kerrotaan se ennustetulla korvaustoiminnan hoitokululla. Vuoden 2024 toteutunut VEKL:n hoitokulu oli 0,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2028 ennustettu hoitokulu on 0,2 miljoonaa euroa.